

Изявление относно нехранителната експозиция от дикват

Дикват е активно вещество (а.в.), включено във втория етап на програма за подновяване ('AIR2'), в съответствие с Регламент (ЕС) No 1141/2010¹. Подадено е заявление за подновяване на а.в. дикват от Syngenta Crop Protection AG и Sharda Cropchem Ltd към страната – докладчик (Обединено кралство) и съ-докладчика (Швеция), като Европейският орган по безопасност на храните (EFSA) е инициирал преразглеждането. За цялостното оформление на преразглеждането, включващо експертна консултация в областта на токсикология на бозайниците, остатъци и екотоксикология, EFSA е публикувал своето заключение върху дикват през ноември, 2015 (EFSA, 2015a).

Европейската Комисия (ЕК) е провела консултация във връзка със заключението на EFSA. Следвайки получените коментари, EFSA е организирил дискусия със Syngenta Crop Protection AG, която е била от техническо естество и се е фокусирала главно върху избора на входни параметри за оценка на нехранителната експозиция. В заключение EFSA е предложил на Syngenta Crop Protection AG през мес. ноември, 2017 да бъде направена преоценка на нехранителната експозиция от дикват.

По силата на мандат от ЕК, от EFSA е поискано да обнови оценката на нехранителната експозиция от дикват и да предостави становище до 13 април, 2018 г. На базата на този мандат, EFSA е изготвил проект на становище през март 2018, което е разпространено сред държавите – членки (ДЧ) за коментари. На база получените коментари е счтено за необходимо провеждането на експертна консултация в областта на токсикология на бозайниците с експерти по оценка на нехранителна експозиция, преди EFSA да финализира своето становище. Нехранителната експозиция от дикват е дискутирана от експерти по преразглеждане на пестициди по време на телеконференция, проведена на 23 март 2018 и направените заключения са взети под внимание от EFSA

¹Регламент (ЕС) № 1141/2010 на Комисията от 7 декември 2010 година за установяване на процедурата за подновяване на включването на втора група активни вещества в приложение I към Директива 91/414/ЕИО на Съвета и за съставяне на списък на тези вещества

при финализиране на становището. Ключов съпътстващ документ е докладът от преразглеждането (EFSA, 2018), който компилира всички разработени документи по време на оценката. Докладът по преразглеждането включва: коментарите, получени по проекта на становището и доклад от научна консултация с експерти от ДЧ.

Оценката на нехранителната експозиция от дикват включва употреби, подкрепени от Syngenta Crop Protection AG и Sharda Cropchem Ltd. Представителните формулации са Reglone (A1412A) и Diquat 20% SL. И двата продукта са с формулация на разтворими концентрати, съдържащи 200 г/л дикват. Представителните употреби включват: десиканти, превантивен и вегетационен контрол на плевелите, с различни нива на приложение. Настоящата оценка касае представителните употреби за продуктите Reglone (A1412A) и Diquat 20% SL, различните групи на експозиция и Добрите земеделски практики. Калкулатор на EFSA е бил приложен за изчисляване на експозицията за жители и минувачи, както се изисква от ЕК.

Научни заключения

I. Употреба на Reglone (A1412A)

1) За оператори: експозицията на оператори от Reglone (A1412A) е била под АОЕЛ (приемливо ниво на експозиция за оператори), като са взети пред вид указанията на GAP, т.е. употребата му като десикант при картофи, при следните условия: максимално ниво на приложение 0.8 кг а.в./ха с предпазно облекло и ръкавици по време на подготовка и работа с работния разтвор и затворени кабинни на техническите съоръжения.

2) Жители и минувачи: като се имат пред вид всички представителни употреби, експозицията за жители и минувачи от дикват в Reglone (A1412A) е била под АОЕЛ (приемливо ниво на експозиция за оператори) ако жителите и минувачите са на отстояние от 5 или 10 м от третираното поле. Германия счита, че експозицията за жители и минувачи е преувеличена.

На база становището на ОК, експозицията на жители и минувачи от дикват в Reglone (A1412A) е над АОЕЛ (максималната експозиция е осъществена посредством дрифта и поради влизане в полето). Това е потвърдено дори когато са спазени препоръките от ръководството на EFSA (2014) по отношение на дозата на третиране, отстоянието, намаляването на дрифта и устното поглъщане. При тези условия, експозицията за минувачите и жителите (деца) от дикват посредством дрифта е показала превишаване на АОЕЛ, докато за жители (възрастни) експозицията не е превишавала АОЕЛ. Експозицията за жители и минувачи (деца и възрастни) от концентрация на дикват при изпарение 0.001 мг/м³ е показала превишаване на АОЕЛ. Експозицията за

жители и минувачи от концентрацията на наситени пари е показала превишаване на АОЕЛ за деца, но не е имало превишаване за възрастни. Няма превишаване на АОЕЛ при експозицията от дикват от отлагане върху повърхности. Експозицията за минувачите и жителите (деца и възрастни) от дикват чрез влизане в третирани площи е показала превишаване на АОЕЛ. Експертите са обсъждали дали наличието на технически мерки или ограничаването на достъпа до културите трябва да бъде взет под внимание при оценката на риска, защото тези мерки са трудни за въвеждане. Понастоящем няма налични данни в подкрепа на тези мерки и експертите считат, че техническите мерки или ограниченият достъп може да са недостатъчни да намалят нивата на експозиция под АОЕЛ.

3) Работници: експозицията при навлизане на работници при инспекция на културите е отчетена само при прилагането като десикант при картофи и маслодайна рапица. Оценената експозиция е била над АОЕЛ от употребата като десикант в картофи (с или без употреба на ръкавици) и под АОЕЛ за маслодайна рапица.

II. Представителни употреби на Diquat 20% SL

1) Оператори: експозицията от дикват в Diquat 20% SL е била над АОЕЛ за всички представителни употреби, дори при употребата на професионални предпазни средства.

2) Жители и минувачи: при различните употреби, експозицията за жители и минувачи от дикват в Diquat 20% SL е била под АОЕЛ само ако жителите и минувачите са разположени на разстояние от 10 м от третираното поле. На база проучванията на ОК, експозицията за жители и минувачи от дикват в Diquat 20% SL е над АОЕЛ (максималната експозиция е постигната чрез излагане на дикват посредством дрифта и общото навлизане в полето).

Това е потвърдено и когато се прилага ръководството на EFSA (2014) дори при спазване на съответните условия: ниво на приложение 0.4 кг а.в./ха, 10 м разстояние, съоръжения за намаляване на дрифта, устна абсорбция 4% и прецизирана концентрация при изпарение. При тези условия, за минувачите (деца и възрастни) и жители (деца) експозицията от дикват посредством дрифта показва превишаване на АОЕЛ, докато за жителите (възрастни) експозицията от дикват не превишава АОЕЛ. За жители и минувачи (деца и възрастни) стойността на експозицията по дефолт от концентрацията при изпарение 0.001 мг/м³ е показала превишаване на АОЕЛ. Експозицията от концентрацията при изпарение е показала превишаване на АОЕЛ за деца, докато за възрастни не е регистрирано превишаване. Експозицията за жителите и минувачите (възрастни и деца) от дикват посредством повърхностно отлагане не е показала превишаване на АОЕЛ. Експозицията за възрастни и деца посредством навлизане в

третираны площи също не е превишила АОЕЛ. Експертите са обсъждали дали наличието на технически мерки или ограничаването на достъпа до културите трябва да бъде взет под внимание при оценката на риска, защото тези мерки са трудни за въвеждане. Няма налични данни в подкрепа на тези мерки.

3) Работници: експозицията при навлизане на работници за инспекция на културите е отчетена само при употребата на дикват като десикант при картофи и маслодайна рапица. Оценената експозиция е била над АОЕЛ за приложение при картофи и маслодайна рапица (с или без употреба на ръкавици). За други употреби отчитането на този вид експозиция не е счтено за необходимо.

В България са разрешени няколко продукта, съдържащи а.в. дикват:

- *ДИКВА 20 СЛ (ДИМОР 20 СЛ/ДИМАЗО 20 СЛ)* – разрешени при едногодишни и многогодишни житни и широколистни плевели, в лозя, овощни градини, разсадници, цитрусови култури, маслини, при зеленчукови култури, аспержи, декоративни растения, люцерна, царевица, тревен чим (преди засяване, при активна вегетация на плевелите), картофи (като десикант); в пасища: преди създаване на пасища;

- *ДЕССИКАШ 200 СЛ* – срещу едногодишни и многогодишни житни и широколистни плевели и десикант при картофи;

- *МИШЪН 200 СЛ* – срещу едногодишни и многогодишни житни и широколистни плевели и кускута при ябълка, круша, дюля, праскова, кайсия, череша, вишна, слива, бадем, лешник, кестен, орех, маслини, лозя; при люцерна и детелина - за десикация;

- *РЕГЛОН ФОРТЕ* – срещу едногодишни и многогодишни житни и широколистни плевели при лозя и овощни градини; дефолиант/десикант при: памук, кориандър, слънчоглед, люцерна за семепроизводство, соя, ориз, маслодайна рапица, картофи.

Източник:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5260>

Statement on non-dietary exposure on diquat

Други информации в областта на пестицидите и тяхното влияние могат да бъдат намерени на интернет страницата на ЦОРХВ: <http://corhv.government.bg/?cat=29>

Изготвил:

Д-р Ирена Богоева

Нач. отдел ЗРХЗХ, Д-я ОРХВ

18.06.2018